

ovogodišnjeg festivala

gledalo ja društva

Crnogorski simfonijski orkestar stalno napreduje

POBJEDA: Na završnici festivala nastupiće Crnogorski simfonijski orkestar. Koliko je ovaj relativno mladi orkestar uspio da postane respektabilan, uprkos otežanim uslovima u kojima stvara?

VUKČEVIĆ: Crnogorski simfonijski orkestar (CSO) je, na naše veliko zadovoljstvo, prihvatio da drugi put zaredom nastupi na našem festivalu u Tivtu. Radi se o mladom ansamblu koji, prema mom mišljenju, napreduje konstantno i koji se već afirmisao kao glavna muzička institucija u Crnoj Gori. Orkestar je više nego respektabilan i smatram da ima svijetlu budućnost, bez obzira na trenutne tegobe. Kao i mnogi drugi, i ja se radujem završetku radova na novom domu našeg orkestra. Izgradnja nove koncertne dvorane će sigurno biti još jedan podsticaj za dalji napredak i dolazak sve više vrhunskih muzičkih gostiju iz inostranstva.

Sa prošlogodišnjeg koncerta na festivalu „Mediterranske note“

od zemalja sa najdužom tradicijom klasične muzike i kulture slušanja u Evropi. U državi i društvu koji izdvajaju velika sredstva za kulturu i gdje postoji veliki interes publike, vrijedi dodati da se radi mnogo na razvoju muzičkog obrazovanja i ljubavi prema umjetničkoj muzici od ranog djetinjstva.

POBJEDA: Što je to što je potrebno uraditi da bi klasična muzika u Crnoj Gori zaživjela?

VUKČEVIĆ: Potrebno je strpljivo raditi na razvoju elementarnog muzičkog obrazovanja, uzimajući za primjer novije trendove u Sjevernoj i Zapadnoj Evropi, kao i Sjevernoj Americi. Pored poboljšanja sistema edukovanja najmlađih, sa djecom treba raditi i na shvatanju značaja kako umjetničke muzike, tako i visoke

kulture za kompletan razvoj društva. Naravno, za sve ovo je potrebno da mi stariji shvatimo ovakav koncept i što on može ostaviti budućim generacijama. Primjera radi, u Venecueli je prije nekoliko decenija pokrenut program „El Sistema“, koji je imao nevjerojatne rezultate u kreaciji nekih od najvažnijih umjetnika današnjice, čak i u teškim socio-ekonomskim uslovima jedne južnoameričke zemlje.

POBJEDA: Postoje li i koja su to imena koja crnogorsku muzičku scenu čine poznatom u svijetu?

VUKČEVIĆ: Kada je u pitanju ovako mala država, odgovor je – da. Postoje, ali ne bih izdvajao nikog, jer se nadam da će ih u budućnosti biti mnogo više.

Svetlana VIŠNJIĆ

Baru

odgovorima bude u nekoj otvorenoj zoni, pa se možemo uvjeriti kako slika može da bude dio ambijenta i pejzaža, isto kao i dio kamenog klatna i svih ovih instalacija ovdje - kazao je Lutovac. Peđa Marinović, istaknuti kulturni poslenik, kolekcionar, entuzijasta, predsjednik Foruma za nezavisnu, međunarodno priznatu i ekološku državu Crnu Goru, podsjetio je na aktivnosti ove NVO, poput promocije ekološke države na Olimpu, potom Lovčenu i niz drugih projekata koji su se ticali problematike crnogorske državnosti i identiteta. Posljednji se odnosi na umjetničku instalaciju, koja je, kako je istakao, zaživjela u savremenom svijetu i koja se apsolutno ne može apstrahovati.

- To je nešto kao sukob koji se desio između renesansne estetike i francuske moderne, kada su se

rodila nova umjetnička imena poput Sislja, Monea, Difija... Jedino je nedirnut i neangažovan ostao prostor i on se sada koristi kao autonoman oblik umjetničkog izražavanja, a ne kao separat. Autor i posmatrač koji čine likovni milje trebalo bi da promijene svoj dosadašnji perceptivni izazov, koji je bio zasnovan na iskustvu, i da ga modernizuju i obogate sadržajem koji nije bio prisutan na slikama, na kojima je prostor samo iluzija. Sada svi, mahom, grabe tu treću dimenziju i čitavo savremeno slikarstvo nosi naziv „trodimenzionalno slikarstvo“ - rekao je Marinović.

Na prezentaciji projekta „Kreativno habitovanje“ stihove velikih pjesnika govorili su glumac Slobodan Marunović i mlada Katarina Mijović, a u muzičkom segmentu nastupila je klapa KUD „Jedinstvo“.

V.K.V.

Aleksandar Čilikov održao predavanje „Riznice pravoslavnih manastira Crne Gore“

Ogromno blago zaslužuje muzej

PODGORICA - Istoričar umjetnosti prof. dr Aleksandar Čilikov juče je u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti održao predavanje na temu „Riznice pravoslavnih manastira Crne Gore“.

- Riječ je o ogromnom i vrlo značajnom kulturnom blagu koje se čuva u našim crkvama i manastirima. Za jednog istoričara umjetnosti to je svojevrstan elitni muzej. U udžbenicima naših osnovnih i srednjih škola, pa i fakulteta, nećete pročitati nijedno jedino slovo o ovome - rekao je Čilikov.

BOGATE RIZNICE

Čilikov je podsjetio da u Crnoj Gori postoji gotovo 1.000 crkava i više od 50 manastirskih kompleksa.

- Svaka od tih pojedinačnih crkava ima neki umjetnički predmet koji ima sakralnu konotaciju. Ovom prilikom skoncentrisao sam se na četiri ključne riznice (manastira Savina, Cetinjskog manastira, Pivskog manastira i manastira Sveta Trojica), koje nijesu od lokalnog značaja, već spadaju među najkvalitetnije riznice na samom Balkanu. U te četiri riznice su na tri mjesta formirani mali manastirski muzeji koji su dostupni i široj publici.

Aleksandar Čilikov juče u CANU

U manastiru Sveta Trojica u Pljevljima još nije formiran izložbeni prostor - istakao je Čilikov.

Prema njegovim riječima, manastir Savina je, kada govorimo o novovjekovnoj epohi, najznačajniji pravoslavni manastir u Boki Kotorskoj.

- On je bio zasipan poklonima vjernika. Nema tog uglednog pomorca iz Boke koji nešto nije poklonio ovom manastiru. Određeni predmeti su dolazili i narudžbinom od samoga sveštenstva i monaštva, a pojedini su kupljeni u stranim sredinama. Tu se nalazi italokriska ikona iz 16. vijeka koja je remek djelo te grane postvizantijskog slikarstva koja je poželio svaki

svjetski muzej. Važno je napomenuti da je tu i jedan ekskluzivni eksponat za sve pravoslavne riznice u Jugoistočnoj Evropi - ikona čitulja - kazao je on.

Čilikov je naveo da se u riznici Cetinjskog manastira, kao prostorno najvećoj od ove tri koje su formirane u Crnoj Gori, nalaze veoma značajni predmeti. - Oktoih prvoglasnik iz 1494. godine jedan je od važnih eksponata u knjižnom fondu Cetinjskog manastira. Tamo se nalaze rukopisne knjige i vrhunska štampa - ona koja je domicilna i ona koja pripada ruskim štamparijama. U riznici je dosta ikona, među kojima i jedna ekskluzivna ruska iko-

na sa srebrnim okovom, koja je rađena u carskim radionama i za koju mislim da je bila poklonjena direktno sa dvora. Dio ove riznice je, prema mom mišljenju, najljepši krst napravljen u pravoslavnom svijetu 17. vijeka, a koji potiče iz 1634. godine - kazao je Čilikov.

ZA ŠIRI PROSTOR

Osvrćući se na riznicu Pivskog manastira, Čilikov je istakao da je ikonostas ovog manastira među najljepšima na Balkanu - sav je izrađen u zlatnom duborezu sa kvalitetnim ikonama.

- Među brojnim eksponatima ovog manastira je i sakos - komad garderobe koji sveštenik nosi uz tijelo, rađen je u Veneciji u 16. vijeku - rekao je Čilikov.

Prema njegovim riječima, bogata riznica manastira Sveta Trojica, nazalost, još nije postavljena u nekom prostoru.

- Ovaj manastir je u prošlosti imao jako dobre veze sa ruskom crkvom, odnosno moskovskom patrijaršijom i dobio je od njih na poklon ikonu Hristovog vaskrsenja. Ona i za Ruse predstavlja vrhunac njihovog ikonopisa 18. vijeka - istakao je Čilikov.

Dodao je da da ga „srce zaboli što sve ovo ne može da se postavi u nekom velikom prostoru.“

- Više puta sam razgovarao sa ljudima iz crkve da se negdje u Crnoj Gori, ja sam predložio Bijelo Polje, formira jedan veliki crkveni muzej koji će biti evropskog karaktera, kako bi se mnogi od ovih predmeta našli tamo sa jednom pravom muzejskom ekspozicijom - kazao je Čilikov.

A.Đ.

„Treće veče“ izvedeno u „Komanskom mostu“

Ispraćeni aplauzima i smijehom

PODGORICA - Nakon premijere na velikoj sceni KIC-a „Budo Tomović“, Studentski teatar iz Podgorice je izveo prvu reprizu svog novog komada „Treće veče“ u humanitarne svrhe u JU Zavod „Komanski most“. Tekst i režiju potpisuje Dragan Koprivica.

- Studentski teatar je time nastavio pozitivnu praksu da sve nove predstave tokom ovih godina izvodi u „Komanskom mostu“. Tako je i ovog puta dokazano koliki značaj u ustanovama ovoga tipa ima organizovanje kulturnih sadržaja u cilju dalje socijalizacije štitenika Zavoda kao institucije od posebnog društvenog značaja - navodi se u saopštenju Studentskog teatra.

Glavnu ulogu u predstavi igra Adriana Žolja Bošković, a u ostalim se pojavljuju pje-snikinja Danijela Jovanović, učenice gimnazije „Slobodan Škerović“ Tijana Dedić, Nora Pavićević, Olivera Šukić, Milica Đaković, Elmina Purišić, Hana Škrijelj, Sofija Drakulović, kao i djevojčice Lara Obradović i Luna Bošković. Majstor svjetla i tona

Sa izvođenja predstave u JU Zavod „Komanski most“

je Dražen Milić, fotograf Martin Ljiljanić, a organizator Željko Jovanović.

Scensku priču o uticaju muzičkih i rijaliti programa na TV gledaoce štitenici Zavoda su prihvatili uz aplauze i mnogo smijeha, nakon čega je Koprivica priredio i svoj mini koncert. Tokom koncerta su ga u najljepšoj atmosferi pratili i brojni štitenici Zavoda, da bi na kraju i neki od njih uzeli mikrofon

u ruke i bili pozdravljeni od svih prisutnih uključujući i medicinsko i radno osoblje „Komanskog mosta“. Na početku programa direktor Zavoda Vaseľ Dušaj je pozdravio članove Studentskog teatra, kao i sve štitenice Zavoda, a na kraju se zahvalio svim prisutnima, i ukazao dramskim amaterima na značaj njihove pozorišne i kulturne misije za ustanove ovog tipa.

R.K.

Svetlana Studen i Vesna Božović

Zvuci Indije u Dodestu

PODGORICA - Koncert pod nazivom „Muzika tradicionalne kulture Indije“, koji priređuju Svetlana Studen i Vesna Anastasja Božović, biće održan večeras u 20 časova, u sali Dodest KIC-a „Budo Tomović“. Tradicionalnu muziku Indije sa primjesama balkanskog melosa izvodiće Svetlana Studen (vokal, harmonijum, đembe), Vesna Anastasja Božović (vokal, harmonijum, karatali), Miroslav Simonović (vokal, daire), Igor Glumac (klavijature), Danilo Vuletić (perkusije, đembe), Milivoje Kljajić (gitara) i Anto Lutovac (gitara). Kao gost koncerta nastupiće i dio dječjeg hora „Zvezdice“, sa dirigenticom Anom Klepić.

S.V.

„Muziko, odakle si?“ u Nikšiću

NIKŠIĆ - Dva koncerta za djecu pod nazivom „Muziko, odakle si?“ biće priređena danas u 11 i 12.30 sati u Nikšićkom pozorištu, u okviru projekta Music Up Close Network EU programa Kreativna Evropa. Umjetnici iz tri države, glumica Kristina

Obradović i pijanista Luka Đaćić iz Crne Gore, violinistkinja Ilenija Montaruli, violončelista Frančesko Storino i tubista Gregorio Macareze iz Italije, kao i kontrabasista Fahrudin Strojil iz BiH, učenicima osnovnih škola iz Nikšića prikazaće raznolikost i

bogatstvo muzičkih kultura evropskih država. Koncerte, čiji je cilj približavanje klasičnog repertoara mlađoj populaciji, realizuju Državna akademija „Santa Čecilija“ iz Rima, Muzički centar Crne Gore i Sarajevska filharmonija.

R.K.